

Kontaktperson
Mikael Forkner
Avdelning Fastigheter
Telefon: 08-508 270 05
mikael.forkner@fsk.stockholm.se

Till
Fastighets- och saluhallsnämnden
2006-09-21

Samrådsförslag till översiktsplan för Nationalstadsparken-Stockholmsdelen. Svar på remiss från Stadsbyggnadsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Fastighets- och saluhallsnämnden beslutar att som svar på remissen återropa detta tjänsteutlåtande och tillstyrka förslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken-Stockholmsdelen.

Sten Wetterblad

Mikael Forkner

SAMMANFATTNING

Stadsbyggnadsnämnden har till Fastighets- och saluhallsnämnden översänt på remiss samrådsförslag till översiktsplan för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen. Kontoret har tagit del av förslaget och har inget att invända mot förslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken-stockholmsdelen.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden har till Fastighets- och saluhallsnämnden översänt på remiss samrådsförslag till översiktsplan för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen. Samrådsförfarandet pågår till den 1 november 2006.

Nationalstadsparken är skyddad i en särskild bestämmelse i miljöbalken. Lagbestämmelsen syftar till att långsiktigt slå vakt om helheten i ett historiskt landskap. Området är utpekad som riksintresse. Som stöd för tillämpningen av lagbestämmelserna om Nationalstadsparken förutsattes vid lagregleringen att Stockholm och Solna skulle utveckla sina översiktsplaner.

Lagskyddet omfattar två villkor.

- Det första innebär att åtgärder som innebär intrång i parklandskap eller naturmiljö inte får ske. Det innebär t.ex. att de mer bebyggda områdena inte kan utvidgas över gränsen in i parklandskap eller naturmiljö.
- Det andra villkoret avser att det historiska landskapet natur- och kulturvärden i övrigt inte får skadas. Detta villkor gäller inom hela Nationalstadsparken, även de mer bebyggda delarna. Lagskyddet har den begränsningen att det enbart skall tillämpas på åtgärder som kräver detaljplan, bygglov eller planering och tillstånd enligt andra lagar som väglagen, miljöbalken m.fl. Lagen reglerar därför främst förutsättningarna för bebyggelser och anläggningar, och innebär inga restriktioner mot exempelvis avverkning av skog eller byggande av gång- och cykelvägar i parklandskap och naturmiljöer.

Mål och syfte

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram förslag till översiktplan för stockholmsdelen av Nationalstadsparken. Översiktsplanen skall ge stadens syn på hur området skall utvecklas och bevaras, som ett historiskt landskap och som en del av stadens region. Den har fokus på att ge vägledning för markanvändning och bebyggelsefrågor, och för hur Nationalstadsparkens lagskydd skall tillämpas. Uppgiften har varit att inom Nationalstadsparken närmare avgränsa de områden som bör skyddas som parklandskap eller naturmark liksom de zoner som präglas av en mer omfattande bebyggelse och där det behövs klara och enkla regler för nödvändiga förändringar, upprustningar och i vissa fall kompletteringar av byggnader och anläggningar. Natur- och kulturvärdena har olika tyngd i olika delar av Nationalstadsparken, samtidigt som området i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till dess samlade natur- och kulturvärden.

Det övergripande målet för översiktplanen har formulerats enligt följande;

Att bevara och vidareutveckla Nationalstadsparken som ett levande historiskt landskap i staden och i regionen.

Det innebär att

- värna om och förtydliga de många historiska avtrycken från skilda tidsepoker,
- ta vara på landskapet och bebyggelsemiljöernas skönhetsvärden, samt tillföra nya kvaliteter som stöder parkens värden och ökar dess attraktionskraft,

- värna och utveckla förutsättningarna för verksamheter med anknytning till Nationalstadsparken vilka har betydelse för stadens och regionens utveckling
- utveckla Nationalstadsparkens betydelse för befolkningens välbefinnande, för hälsa och rekreation,
- bevara och utveckla förutsättningarna för Nationalstadsparkens växt- och djurliv samt att,
- minska trafikstörningarna, där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt, i syfte att öka områdets värde.

Ägande

Huvuddelen av Nationalstadsparken ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Stockholm stad äger mark i Bellevue och Kaknäs samt den offentliga marken inom i princip alla detaljplanelagda områden. Inom detaljplan är tomtmarken främst privatägd.

Översiktsplaner

Översiktsplanen för Nationalstadsparken blir formellt en fördjupning av Stockholms gällande översiktsplan, Översiktsplan 99. Planen antogs av Kommunfullmäktige den 4 oktober 1999. Fullmäktige beslutade den 29 maj 2006 att översiktsplanen i huvudsak är aktuell.

Nationalstadsparken i ÖP 99

Översiktsplanen redovisar Nationalstadsparken som ett speciellt bevarandeområde som ska behandlas i en fördjupning av översiktsplanen. Inriktningen är vidare att naturreservat inrättas för Norra och Södra Djurgården.

Stadsutvecklingsplaner i omgivningarna

I Nationalstadsparkens omgivningar redovisar ÖP99 tre stadsutvecklingsområden: Husarviken, Värtan-Frihamnen och Norra Stationsområdet

Samrådsförslaget

Nationalstadsparken har avgränsats med syftet att skydda ett historiskt landskap med sina natur- och kulturvärden. Avgränsningen omfattar inte enbart områden som utgör park- och naturområden utan även områden som är kraftigt exploaterade. Nationalstadsparken innehåller både natursköna och kulturhistoriskt intressanta platser och försummade miljöer utan eget värde. En helhetssyn på landskapets värden ansågs viktigare vid lagregleringen än att området skulle ha en homogen karaktär. Lagskyddet har därför inte utformats som ett stopp för förändringar, utan vissa villkor formuleras för bl.a. ny bebyggelse och nya anläggningar. Avsikten är att områdets huvudstruktur inte skall förändras. De stora natur- och parkområdena skall bevaras och verksamheterna inom de redan exploaterade områdena inom parken ska kunna vidareutvecklas.

Samrådsförslaget visar en gräns mellan de delar av Nationalstadsparken som är parklandskap eller naturmiljöer och de delar som är med bebyggda och anlagda. I förarbetena har det förutsatts att kommunerna i sina översiktsplaner ska göra en sådan redovisning av vilka områden som bör skyddas som parklandskap eller naturmark liksom de områden som präglas av en mer omfattande bebyggelse. Avsikten är att preciseringen skall ge vägledning för tillämpningen av lagskyddet.

Förslaget till avgränsning av de två olika grundkaraktärerna utgår från landskapets karaktär och dess nyttjande, vilket inom vissa områden är historiskt och har lång kontinuitet. Förslaget utgår även från de domar där regeringsrätten laglighetsprövat detaljplaner inom Nationalstadsparken och områdenas karaktär som parklandskap och naturmiljö respektive tidigare exploaterat område. Förutom de två grundkaraktärerna omfattar Nationalstadsparken stora vattenområden liksom infrastrukturanläggningar.

Parklandskap och naturmiljöer

Fyra områden har pekats ut med tydlig karaktär av parklandskap och naturmiljöer.

1. Norra Djurgården, de östra delarna
2. Ladugårdsgärde - Kaknäs
3. Södra Djurgården - Östra Djurgårdsön
4. Haga - Brunnsviken.

Det är i dessa områden som rekreationsintresset är starkast. Den precisering som nu föreslås innebär att dessa områden avses vara skyddade som parklandskap och naturmiljöer enligt Nationalstadsparkens lagskydd.

Mer bebyggda och anlagda områden

Sex områden har pekats ut som präglas av mer omfattande bebyggelse eller anläggning. Områdenas utbredning framgår av samrådsförslaget, bilaga 1.

1. Vetenskapsstaden
2. Idrottsparken
3. Gärdesstaden
4. Museiparken
5. Evenemangsparken
6. Skeppsholmen

Områdenas namn skall ge vägledning om markanvändningens huvudsakliga inriktning inom respektive område. Översiktsplanen ska ge vägledning om att det inom dessa områden kan ske förändringar och kompletteringar med bebyggelse och anläggningar. Syftet är att dessa områden ska vara levande och kunna utvecklas med hänsyn till förändrade behov och förutsättningar.

Kontorets bedömning

Kontoret har tagit del av förslaget. Förslaget berör kontorets fastigheter i Bellevue, Kaknäs och Södra Djurgården. Förslaget innebär att de oklarheter som idag kan uppstå om vilken grundkaraktär ett visst område skall tillhöra blir tydligare och kontoret delar Stadsbyggnadskontorets uppfattning.

Förslaget till översiktsplan ger dessutom stora möjligheter till att utveckla och förändra de sex områden som har mer omfattande bebyggelse och anläggningar.

Kontoret föreslår därför att Fastighets- och saluhallsnämnden tillstyrker förslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken-Stockholmsdelen.

SLUT